

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 5945/14

בג"ץ 4577/15

לפני: כבוד הנשיאה מ' נאור
כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופטת ד' ברק-ארז

העותר: יונתן זאנדני

נגד

המשיבים: 1. רשם האגודות השיתופיות
2. עו"ד נמרוד טפר בתפקידו כמפרק מפעיל של ינון מושב עובדים להתיישבות שיתופית בע"מ

עתירות למתן צו על תנאי

תאריך הישיבה: כ"ט בתשרי התשע"ז (31.10.2016)

העותר: בעצמו

בשם המשיב 1: עו"ד יונתן ציון מוזס

בשם המשיב 2: עו"ד נמרוד טפר; עו"ד ניר גלוביץ'

פסק-דין

הנשיאה מ' נאור:

1. העתירות שלפנינו מופנות כנגד החלטותיו של המשיב 1, עוזר רשם האגודות השיתופיות (להלן: הרשם), בהן נדחתה שורה של טענות שהעלה העותר כנגד שלבים שונים בהליך הפירוק המפעיל של מושב ינון, אשר העותר שימש בעבר כמזכירו.

תמצית עובדות המקרה

2. בשנים 1978-1983 ו-1989-2011 שימש העותר כמזכיר מושב ינון (להלן: המושב או האגודה). ביום 24.10.2012 ניתן על ידי הרשם צו פירוק מפעיל למושב, והמשיב 2 מונה כמפרק מפעיל (להלן: המפרק). "צו הפירוק ניתן על יסוד דו"ח חקירה מתאריך 16.2.12 שנערך על ידי רו"ח עופר אלקלעי. מדו"ח החקירה עלה כשל ניהולי

חמור של העותר, במסגרתו נמשכו מחשבונות האגודה כספים רבים באופן שהוביל לקריסתה הכלכלית. כנגד צו הפירוק הוגשו שני ערעורים ליועץ המשפטי למשרד התמ"ת, בהם ערעור מטעמו של העותר, והם נדחו בהחלטה מיום 28.2.2013.

3. העותר הגיש למפרק שתי תביעות חוב – האחת בגין חובות הנובעים מהסכם העבודה שלו והשניה בגין תשלום בשל קידום פרויקטים של המושב – על סך כולל של כמיליון וחצי ש"ח. ביום 27.8.2013 דחה המפרק את תביעת החוב השניה כולה ואת מרבית תביעת החוב הראשונה, וקבע כי הסכום לו זכאי העותר, לאחר קיזוז חובותיו לאגודה עומד על סך של 1,760 ש"ח.

בנוסף, קבע המפרק כי קיימת בידי תשתית מספקת בדבר אחריותו של העותר לחובות האגודה ולפירוקה בכדי להגיש לרשם בקשה להפעיל את סמכותו מכוח סעיף 49 לפקודת האגודות השיתופיות להורות לעותר להחזיר כספים לאגודה. להשלמת התמונה יצוין כי בקשה כאמור הוגשה לבסוף ביום 16.12.2014, והרשם נעתר לה אך חייב את העותר בסכום נמוך מזה שהתבקש. ערעור העותר ליועץ המשפטי למשרד התמ"ת התקבל חלקית והסכום הופחת, כך שלבסוף חויב העותר לשלם סך של 20,000 ש"ח. בקשה לעיון מחדש שהגיש המפרק נדחתה ביום 7.9.2016.

4. החלטתו של המפרק לדחות את תביעות החוב היא הניצבת במרכז העתירה בבג"ץ 5945/14 (להלן: החלטת המפרק). בעקבותיה פנה העותר מספר פעמים לרשם בבקשות שונות הנוגעות אליה ומשאלה נדחו הוגשה העתירה (להלן: העתירה הראשונה). בתמצית, ביום 31.10.2013 פנה העותר אל הרשם בבקשה אשר בה העלה טענות שונות לגבי הליך הפירוק ולגבי החלטת המפרק. בין היתר הלין על כך שלא היה מיוצג שהליך בפני המפרק, ושבהחלטת המפרק נקבעו קביעות כנגדו אף שההליך נפתח בתביעת חוב מטעמו. בשולי הבקשה לרשם ביקש העותר הארכת מועד להגשת ערעור על החלטת המפרק – מועד העומד על פי דין על 60 יום (סעיף 48(5) לפקודת האגודות השיתופיות; תקנה 34 לתקנות האגודות השיתופיות (פירוק), התשמ"ד-1984).

5. ביום 22.12.2013 דחה הרשם את בקשת העותר (להלן: החלטת הרשם הראשונה). נקבע כי לאחר החלטת היועץ המשפטי של משרד התמ"ת לדחות את הערעור שהגיש העותר כנגד צו הפירוק, אין עוד מקום לפתיחת ההליכים שקדמו לו, וכי מכל מקום לא הייתה מניעה שהעותר יהיה מיוצג על ידי עורך דין לו היה בוחר בכך. אשר להליכים בפני המפרק שקדמו להחלטתו הנזכרת, קבע הרשם כי לעותר

הייתה אפשרות מלאה לשטוח את טענותיו בצורה מלאה, והוא השתתף בשש ישיבות בפני המפרק – ונעדר מאחת מבחירתו – ואך הגיש עשרות מסמכים. כמו כן, נדחתה הבקשה להארכה מועד, לאחר שנמצא כי היא נועדה לשמש "קו הגנה שני" וכי לא נטען כל נימוק שיש בו כדי להצדיק ארכה.

בהמשך לכך, נתן המפרק ביום 19.2.2014 צו תשלום בפירוך כלפי העותר וכלפי גרושתו לתשלום יתרת חובם כפי שמופיע בספרי האגודה (להלן: צו התשלום).

אף שבקשה נוספת שהגיש העותר להארכת המועד להגשת ערעור נדחתה ביום 22.12.2013, הגיש העותר ביום 6.4.2014 ערעור על החלטת המפרק ועל צו התשלום. בערעורו העלה העותר, בין היתר, טענות בדבר פגמים שנפלו בהחלטת המפרק, הן בחישוב היקף הנזק, הן בנוגע לאחריותו של העותר לנזק. ביום 8.7.2014 נדחה ערעורו של העותר בכל הנוגע להחלטת המפרק מפורטת (להלן: החלטת הרשם השנייה), ואילו הערעור לגבי צו התשלום נותר למועד מאוחר יותר עקב בקשת ארכה מטעם המפרק. הרשם חזר על עיקרי הנימוקים שעליהם הסתמכה החלטתו הראשונה, לרבות הנימוקים לגוף הטענות שהעלה העותר לגבי ההליך בפני המפרק. כן שב ודחה את עמדת העותר לעניין מועד הגשת הערעור, תוך שציין כי גם אם הייתה מתקבלת גרסת העותר הרי שכבר חלף מועד הגשת הערעור בהתאם לה. מכאן העתירה הראשונה שלפנינו.

6. ביום 19.5.2015 ניתנה החלטתו של הרשם בערעורו של העותר לגבי צו התשלום (להלן: החלטת הרשם השלישית). בהחלטתו קיבל הרשם את טענותיו של העותר ביחס לשתיים מהסוגיות שנדונו וקבע כי יש להכיר לזכותו של העותר בסכום מסוים וכי הוא זכאי לכלל הסכום שהצטבר בקופת הגמל כתשלום פיצויי הפיטורין שלו. יתר טענות העותר נדחו. כנגד החלטה זו הוגשה העתירה בבג"ץ 4577/15 (להלן: העתירה השנייה).

הכרעה

7. לאחר גלגולים שונים, מיקד העותר את טענותיו בעתירה הראשונה לסוגיית הארכת המועד להגשת הערעור על החלטת המפרק. טענתו העיקרית הייתה כי היה מקום להיעתר לבקשותיו להארכת המועד, שכן לשיטתו בקשתו הראשונה להארכת מועד הוגשה בטרם חלף המועד להגשת הערעור, וזאת בשים לב למועדי הפגרה. לגופם של דברים טען העותר, בין היתר, כי החלטת המפרק מושא העתירה הראשונה התקבלה בניגוד עניינים, שכן המפרק מכוח תפקידו בא בנעלי האגודה ומשכך בהכריעו

בתביעות החוב של העותר כנגד האגודה היה מצוי בניגוד העניינים, משום ש"דן בתביעה נגד עצמו". ביחס להחלטת הרשם השלישית (מושא העתירה השנייה) העלה העותר טענות רבות בדבר שגיאות לכאורה שנפלו בה. טענתו העיקרית של העותר הייתה כי שגה הרשם בכך שלא קיבל את ערעורו ביחס לחיובו ריבית שנרשמו לחובתו בחשבונו באגודה ולא ביטל אותם. זאת, כך הטענה, בניגוד להליך אחר בעניין פירוק המושב, שבו בוטלה הריבית ששילמה האגודה, ועתירה כנגד החלטה זו נדחתה (בג"ץ 5161/14 יעקב שחם יזמות בע"מ נ' ינון מושב עובדים להתיישבות שיתופית בע"מ (2.11.2015) (להלן: עניין שחם)).

8. המשיבים מנגד טענו כי אין עילה להתערבות בהחלטות מושא העתירות, בהתאם לאמות המידה שהתוותה הפסיקה להתערבות בהחלטות הרשם. לגופם של דברים נטען כי ההחלטות מדברות בעד עצמן ומתייחסות לכלל הטענות שהעלה העותר באופן ענייני ומנומק. המפרק הוסיף וטען באריכות כי בניגוד לטענת העותר ההפטר שניתן לאגודה במסגרת ההליכים בעניין שחם ניתן ביחס לסכומים שלא שולמו ואשר כלל אינם רשומים בכרטיסו של העותר.

9. לאחר שקראנו בעיון את טענות הצדדים, והוספנו ושמענו טענות על-פה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין העתירות להידחות. הלכה היא כי בית משפט זה אינו יושב כערכאת ערעור על החלטות רשם האגודות השיתופיות (ראו: בג"ץ 4222/95 פלטין נ' רשם האגודות השיתופיות, פ"ד נב(5) 614, 623 (1998); בג"ץ 4669/14 נמרוד נ' רשם האגודות השיתופיות פסקה 13 לפסק דינה של חברתי השופטת א' חיות (10.5.2015); עניין שחם). טענות העותר ביסודן הן טענות ערעוריות, המלינות על קביעות שבעובדה ועל יישומן. אין מקומן להתברר בפני בית משפט זה בשבתו כבית משפט גבוה לצדק. אכן, בית משפט זה שב והתריע על כך שהיעדר ערעור בדין על רשם האגודות השיתופיות אינו אלא אנומליה אנכרוניסטית אשר יש למצוא לה פתרון, ויפה שעה אחת קודם (ראו: עניין שחם; ראו גם: בג"ץ 861/07 קמחי נ' רשם האגודות השיתופיות פסקה 50 לפסק דינו של השופט י' עמית (8.12.2010)). לקריאה זו מצטרפת גם אני. אולם כל עוד לא תוקנה החקיקה, לא יהפוך עצמו בית משפט זה לערכאת ערעור רגילה. טענות העותר, רובן ככולן, אינן עולות בקנה אחד עם אמות המידה להתערבותו של בית משפט זה בהחלטות הרשם, ועל כן דין העתירות להידחות. מכל מקום, גם לגופם של דברים, לא מצאתי כי נפלו טעויות בהחלטותיו המנומקות של הרשם, אשר יש בהן כדי להצדיק את התערבותנו. כך, בפרט, לנוכח העובדה שטענותיו בערעור על החלטת המפרק נדונו ונדחו לגופן, על אף דחיית בקשותיו להארכת המועד להגשתו. אף לא

מצאתי ממש בטענת העותר כי בהפעלת סמכותו להכריע בתביעות חוב, מכוח תקנות האגודות השיתופיות (פירוק), פעל המפרק בניגוד עניינים.

10. העתירות נדחות אפוא. אין צו להוצאות.

ה נ ש י א ה

השופטת א' חיות:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

השופטת ד' ברק-ארז:

אני מסכימה.

ש ו פ ט ת

הוחלט כאמור בפסק-דינה של הנשיאה מ' נאור.

ניתן היום, ט"ו בחשון התשע"ז (16.11.2016).

ש ו פ ט ת

ש ו פ ט ת

ה נ ש י א ה